

sin Opmærksomhed henvendt paa, at disse Varer fabrikeres i tilstrækkelig Mængde, og at det sker hurtigt, saa at der ikke paa disse Omraader vedblivende skal være en meget følelig Mangel til Stede, som virker i høj Grad trykkende i Smaakaarsfolks Hjem, hvor der er mange Børn, og hvor det derfor er nødvendigt at have Byggryn og Havregryn i tilstrækkelig Mængde og til rimelige Priser.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen og udsætte Mødet til i Aften Kl. 7.

Mødet udsat Kl. 4.

Mødet genoptaget Kl. 7.

L. Rasmussen (Vejle Amts 1ste Valgkreds): Siden jeg havde Ordet i Onsdags, er der af forskellige rettet Spørgsmaal til mig, og der er fremkommet Angreb paa mine Udtalelser. Det har foranlediget mig til allerede nu igen at bede om Ordet. Det første, jeg vil svare paa, er det Spørgsmaal, der blev rettet til mig af det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen). Jeg var glad over, at dette Spørgsmaal blev rettet til mig, thi det ærede Medlem sagde, at naar jeg vilde svare derpaa, kunde jeg være sikker paa at have i det mindste een opmærksom Tilhører. Det ærede Medlem vidste, at jeg skulde tale i Aften, men han er dog ikke til Stede, skønt han havde lovet, at han skulde være meget opmærksom. Jeg maa da trøste mig med, at han i Rigsdagstidende vil kunne læse, hvad jeg har at svare.

Det, det ærede Medlem fra Frederikshavn ønskede at vide, var, hvorledes Landbrugets Driftsform vilde blive, naar Landet kom ind under socialistiske Driftsformer, naar Samfundet ejede Jorden. Hvis jeg nu vilde begynde med at rette et Kontraspørgsmaal til det ærede Medlem og spørge ham om, hvorledes Landbrugets Driftsform vil blive om 5 Aar, selv om vi beholder den nuværende private Ejen-

domsret, vilde det ærede Medlem komme i ikke ringe Forlegenhed. Han vilde sige, at det kom ganske an paa, hvorledes Udviklingen formede sig i disse 5 Aar. Det vilde han blive nødt til at svare. Men saa at forlange af mig, at jeg skal give en udførlig Fremstilling af, hvorledes Forholdene skal ordnes den Dag, Samfundet tager Jorden i Eje, forekommer mig at være at stille et urimeligt Krav. Hvis jeg nu begyndte at give en Fremstilling af, hvorledes Forholdene skulde ordnes for Landbruget, vilde det ærede Medlem straks kunne sige: Hvor ved du det fra? Er det da dig og det nuværende Socialdemokrati, der saaledes træffer Bestemmelse ud i Fremtiden om, hvordan Landbrugets forskellige Forhold skal ordnes? Det vilde han kunne sige med fuld Føje, hvis jeg begyndte at give en saadan Udvikling. Jeg vil da sige, at det vil gaa under Socialismens Ledelse paa samme Maade som nu: man er nødt til at rette sig efter Udviklingen.

Men, kunde det ærede Medlem saa sige, hvis nu Socialisterne havde Magten i Dag, hvordan vilde saa Begyndelsen blive gjort? Jeg er dèr i det heldige Tilfælde at kunne svare det ærede Medlem med at henvise til, at min Partifælle, det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott), der var Medlem af den nedsatte Kommission angaaende Len og Stamhuse, i denne har skitseret, hvorledes han mente, Begyndelsen skulde gøres, nemlig med at inddrage disse store Godser under Samfundet. Naar Samfundet ejede denne Jord, vilde det overdrage Brugsretten til dem, der skulde dyrke den, og saa vilde man forsøge, hvilken Driftsform der var den bedste og mest tiltalende. Da vi i 90erne her i Rigsdagen vedtog den første Lov om Husmandslodder, var Rigsdagen i det heldige Tilfælde baade i Landsting og Folketing at have siddende et Flertal af landbrugskyndige Medlemmer, Folk, som man maatte gaa ud fra var saa sagkyndige paa dette Omraade som muligt. Og da de vedtog Loven om Husmandslodderne, havde de fuld Forstaaelse af, at de ikke uden videre kunde se ind i Fremtiden, og derfor besluttede de samtidig, at Loven skulde revideres om 5 Aar. Det vil sige, man vilde gøre et Forsøg ved at oprette en Del Husmandslodder, og naar dette Forsøg var gjort, vilde man om 5 Aar forbeholde sig at tage anden Beslutning. Nu har Loven været revideret adskillige Gange siden, og hver Gang er der foretaget Ændringer, fordi man var klar